

Posudek vedoucí na magisterskou práci:

Bc. Eliška Mrázková, Císařská propaganda se zaměřením na ženský prvek v portrétním umění, FF UK Praha 2015, 92 s., 68 obr. na příloze.

V úvodní kapitole své práce diplomantka definuje termín propaganda a seznamuje se svým přístupem k problematice. V dalším uvádí příklady využití propagandy v ranějších obdobích – v souvislosti s Feidiou (str. 8) - hypotézy o jeho dalších osudech se liší: podle některých badatelů byl v Athénách uvězněn, podle jiných dokonce odsouzen k trestu smrti a popraven. Poté autorka uvádí další příklady z helénistické doby a z prostředí římské republiky.

První kapitola je věnována dějinám bádání a přehledu nejdůležitějších publikací k tématu. Další kapitoly potom procházejí jednotlivými obdobími od vlády Augustovy až po dynastii Severovců. Ukončení práce dynastií Severovců by bylo vhodné v úvodu zdůvodnit.

Uspořádání práce je v zásadě ve všech kapitolách shodné. V úvodu je vždy podán historický přehled příslušného období (se zaměřením na osobu císaře) s připomenutím nejvýznamnějších událostí z doby jeho vlády a potom se autorka obrací k ženám z císařova okruhu s přihlédnutím k jejich roli pro osobu císaře. Seznamuje nejprve se sochařskými portréty, pak zařazuje mince s interpretací případných atributů a podle možností gemy. Samostatné oddíly pak tvoří ženské bohyně a personifikace. Ve všech případech se potom diplomantka snaží o propojení příslušných historických dat a charakteru daného období s uváděnými příklady a se zdůrazněním eventuálních novinek.

K textu těchto kapitol uvádím několik drobných připomínek nebo upřesnění. V souvislosti s Augustovou propagandou mohla být ještě zmíněna kombinace Ary Pacis s Augustovým horologiem. Ke str. 23: spojení mincí s Augustovým portrétem na aversu a Fortunou na reversu s „usazováním veteránů na italské pozemky“, by, domnívám se, zasluhovalo podrobnější vysvětlení. Str. 6 a obr.13: kamej z Uměleckohistorického muzea ve Vídni je zde interpretována jako Augustus s Romou (podle Richter) druhou možností je zobrazení Caliguly s „Romou“ – ztotožněnou se zbožštělou císařovou sestrou Drusillou – tato interpretace by možná lépe vysvětlovala onen dvojitý roh hojnosti (Bernhard-Walcher, A., Gschwantler, K., Kriller, B., Kugler, G.J., Oberleitner, W., Meisterwerke aus der Antikensammlung des Kunsthistorischen Museums in Wien, Mainz 1996, str.97, obr.117) Tamtéž na obr.116 (str.96) je zobrazena zajímavá kamej s Livií, která má na hlavě (kromě diadému) korunu z městských hradeb, v mladších obdobích často užívanou pro městské personifikace (zde viz. str. 54 – Traianův oblouk v Beneventu), která možná není v tomto raném období a zejména pro císařovny zcela běžná. Str.51: reliéf s mýtem o Arachné se nachází na zdi, která ohraničuje Forum transitorium, nikoliv na Minervině chrámu tamtéž. Ke str. 56 – Hadrianus: zřejmě má autorka na mysli chrám Venuše a Romy. Četnost portrétů Sabiny (zde zmiňovány mincovní) a samozřejmě i Hadriana, souvisí nepochybně s četnými cestami císaře po římské říši a s jeho štedrostí (zde rovněž str. 58-59). Pro upřesnění: reliéf s apotheosou Antonina Pia a Faustiny se nalézá na bázi hladkého sloupu (obelisku) – str. 60. Ke kapitole o dynastii Severovců: č. 7.2.4 - oddíl má název „ Bohyně a ženské personifikace v propagandě – mince“ v textu jsou pak popisovány pouze dvě intaglie.

Autorčiny komentáře působí dobrým dojmem, jak po odborné stránce, tak z hlediska formulačního, četné odkazy na literaturu dokládají, že diplomantka ke zvolenému tématu své práce prostudovala značné množství publikací, a že informace z nich získané dovede dobře

využít pro svou práci vlastní. Pěkně jsou naformulovány rovněž závěry. Pokud jde o kameje, představují luxusní typ předmětů, které neměly (na rozdíl od prstenových intaglií) praktické využití, a které sloužily opravdu pouze jako dary mezi privilegovanými členy společnosti, čemuž odpovídají jak náměty jejich dekorace, tak většinou i vyšší kvalita provedení.

Závěrem bych ráda konstatovala, že předložená práce splňuje požadavky na magisterské práce kladené a lze ji tedy doporučit jako vhodný podklad pro obhajobu za účelem získání titulu magistr.

Navrhuji hodnotiti známkou výborně.

V Praze dne 10.9.2014

Doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.